

Kwetsbare groepen in beeld

Projecten, trainingen
en publicaties

Kennis en advies voor
maatschappelijke ontwikkeling

Ondersteuning bieden aan kwetsbare groepen

Kwetsbare groepen vormen een belangrijke doelgroep van maatschappelijke ondersteuning. Die ondersteuning gebeurt natuurlijk binnen allerlei zorg- en opvanginstellingen, maar ze wordt ook daarbuiten geboden, door maatschappelijk werkers bijvoorbeeld, of door ouderenadviseurs en andere vrijwilligers, door het jongeren-, ouderen-, migranten- en vrouwenwerk, door de ambulante verslavingszorg en de opvangvoorzieningen voor daklozen. Het aanbod is gevarieerd, maar ook de groepen waarop het is gericht. Het gaat om mensen voor wie deelnemen aan de samenleving niet vanzelfsprekend is.

Er bestaat geen lijst van groepen die als kwetsbaar kunnen worden aangemerkt. Daarvoor zijn de omschrijvingen te algemeen en zijn de factoren die kwetsbaarheid veroorzaken te divers. Groepen die vaak als kwetsbaar worden beschouwd, zijn mensen:

- met een lichamelijke beperking
- met chronisch psychische problemen
- met een verstandelijke beperking
- met psychosociale (inclusief materiële) problemen
- met lichte opvoed- en opgroei problemen
- die betrokken zijn bij huiselijk geweld
- die uitgestoten (dreigen te) worden wegens hun seksuele oriëntatie
- met meervoudige problematiek (waaronder verslaafden)

Gemeenten, welzijnsinstellingen, professionals en vrijwilligers zien zich voor de taak gesteld kwetsbare groepen burgers voldoende ondersteuning te bieden. In deze folder vindt u voor-

beelden van beproefde projecten, trainingen en publicaties. Deze zijn ontwikkeld door MOVISIE maar ook door andere organisaties. Deze brochure biedt handige ingangen om ondersteuning te bieden aan kwetsbare groepen, maar pretendeert niet volledig te zijn. Mocht u hier niet vinden wat u zoekt, dan kunt u www.movisie.nl raadplegen, of contact opnemen met Els Kok, e.kok@movisie.nl.

Versterken eigen kracht

Voor kwetsbare mensen is deelname aan de samenleving niet vanzelfsprekend. Om de kans op deelname te vergroten, is het versterken van de eigen kracht van groot belang. We noemen dit empowerment.

Het 8-fasenmodel

Het 8-fasenmodel is een methode die handvaten biedt aan managers van opvanginstellingen om de begeleiding aan daklozen te organiseren, casemanagement op te zetten en kwaliteitszorg in de instelling vorm te geven.

Meer informatie: www.movisie.nl > publicaties > Het 8-fasenmodel

Eigen Kracht

Een Eigen Kracht-conferentie is een methode waarbij een persoon of gezin samenkomt met familie, vrienden en/of andere bekenden om een plan te maken voor een oplossing of voor hulp voor problemen of moeilijk op te lossen vragen.

Meer informatie: www.eigen-kracht.nl

Ouder worden in Nederland in de 21ste eeuw

Allochtone ouderen zijn vaak niet op de hoogte van de voorzieningen die er in Nederland voor hen zijn. Daarom ontwikkelde Vilans het voorlichtingsprogramma *Ouder worden in Nederland in de 21ste eeuw*.

Meer informatie: www.vilans.nl

Let op de kleintjes

Let op de kleintjes is een groepsprogramma dat jonge kinderen, die getuige zijn geweest van huiselijk geweld, helpt dit een plek te geven, los te komen van hun eigen schuldgevoelens en weer naar de toekomst te kijken.

Meer informatie: www.movisie.nl > publicaties > Let op de kleintjes

Samen misbruik de baas

Samen misbruik de baas is een methodiek om een lotgenotencontact te realiseren voor vrouwen met een verstandelijke beperking die seksueel misbruik hebben meegemaakt.

Meer informatie: www.movisie.nl > publicaties > Samen misbruik de baas

Doorbreken sociaal isolement

Het sociale netwerk van kwetsbare mensen is vaak beperkt. Vanwege hun kwetsbaarheid verkeren ze vaak in een sociaal isolement.

Man actief

Man actief is een methodiek, ontwikkeld door Vizyon en heeft als doel vermindering van het sociaal isolement en toename van het zelfrespect van allochtone mannen.

Meer informatie: www.movisie.nl > publicaties > Man actief
www.stichtingvizyon.nl

De deur uit

Het project *De deur uit* richt zich op moeilijk te bereiken allochtone vrouwen. Er is een assessment ontwikkeld die de ontwikkeling en interesse van de doelgroep in kaart brengt en uitmondt in een persoonlijk stappenplan.

Meer informatie: www.dedeuruit.info

Vrouwenstudio's

Het doel van de multiculturele *vrouwenstudio's* is het bevorderen van participatie, emancipatie en integratie van vrouwen in de wijk. In de studio kunnen vrouwen zichzelf in alle veiligheid en geborgenheid ontwikkelen. Er zijn vrouwenstudio's in Rotterdam en in Breda.

Meer informatie: Breda: www.hoge-vucht.nl/nieuws/11 en www.aramis-alleewonen.nl > vrouwenstudio Amalia
Rotterdam: www.reisburoopzuid.nl

Versterken sociaal netwerk

Naast het doorbreken van het sociale isolement van kwetsbare mensen, is het ook van belang hun sociale netwerk te versterken.

Een sterk sociaal netwerk

Een sterk sociaal netwerk is een methodisch hulpmiddel voor vrijwillige netwerkcoaches en vooral geschikt voor de vrijwilliger en de cliënt.

Meer informatie: www.movisie.nl > publicaties > Een sterk sociaal netwerk.
www.natuurlijkenetwerk.nl (voor *Natuurlijk een netwerk* van Philadelphia Support, de methodiek waarop *Een sterk sociaal netwerk* is gebaseerd en de brochure *Netwerk rond cliënt versterken*).

Burenhulpcentrale

De *burenhulpcentrale* richt zich op het versterken van contacten tussen mensen in de buurt. De automatische telefooncentrale zorgt dat mensen die bellen voor burenhulp rechtstreeks worden doorverbonden met iemand uit de buurt die kan helpen.

Meer informatie: www.burenhulpcentrale.nl

Betrokken bij Buurtbeleid

Betrokken bij Buurtbeleid is een nieuw project 'voor en door' ouderen. Het brengt nieuwe initiatieven en netwerken tot stand, waarbinnen vitale ouderen zich inzetten voor andere ouderen.

Meer informatie: www.netwerknoom.nl

Coaching en mentoring verder onderzocht

De publicatie *Meer dan een steuntje in de rug. Coaching en mentoring verder onderzocht* laat zien wat het effect van mentoring is en wat de sleutels tot succes zijn.

Meer informatie: www.movisie.nl > nieuws > Terugblik mentoringsymposium
www.mentoringwijzer.nl > bijeenkomsten

Netwerk migranten vertrouwenspersonen

In het project *Netwerk migranten vertrouwenspersonen* van Alleato geven migranten vertrouwenspersonen waar mogelijk advies aan reguliere zorg- en welzijnsorganisaties om hun hulpaanbod beter te laten aansluiten op de hulpvragen van allochtone cliënten.

Meer informatie: www.alleato.nl > publicaties

Activeren tot participatie

Deelname aan de maatschappij en contacten met anderen zijn belangrijk voor alle burgers. Kwetsbare burgers hebben vaak moeite met zelfstandig gaan of blijven deelnemen, participeren. Ondersteuning bij participeren noemen we activering.

Participatiewiel

Het Participatiewiel helpt beleidsambtenaren welzijn en sociale zaken om een geordend beeld te krijgen van de samenhang tussen diverse mogelijkheden om participatie te bewerkstelligen. **Meer informatie:** www.movisie.nl/activering
Begin 2010 komt voor organisaties een handreiking Participatiewiel met tips voor het gebruik van het instrument.

Un-limited@work

Un-limited@work is een handreiking voor coördinatoren en medewerkers van vrijwilligerssteunpunten en -centrales voor het beter vormgeven van begeleiding van kwetsbare vrijwilligers. **Meer informatie:** www.movisie.nl > methoden > Unlimited@work

Activering met zorg

Activeren met zorg is een methodiek om mensen met gezondheidsproblemen die weinig activiteiten buitenshuis ondernemen te begeleiden (weer) actief te worden. **Meer informatie:** www.movisie.nl > methoden > Activeren met zorg

Activeringscentra

In de maatschappelijke activeringscentra bieden langdurig uitkeringsgerechtigden diensten aan - aan huis of in de buurt. Doel van de activeringscentra is om werkzoekenden met een grote afstand tot de arbeidsmarkt te activeren. **Meer informatie:** www.activeringscentra.nl

Kamers met Kansen

In *Kamers met Kansen* werken partners uit verschillende branches samen aan een gezamenlijk doel: meer jongeren op weg helpen naar een solide toekomst. Het project helpt jongeren in contact te komen met verschillende werkgevers en banen, en leert hen door met anderen onder één dak te leven leren jongeren de meest basale dingen van het dagelijkse leven.

Meer informatie: www.kamersmetkansen.nl

Ouders actief

De methode *Ouders actief* biedt een handreiking, ideeën en tips om een oudercomité op te zetten. Een oudercomité blijkt een goede manier om allochtone ouders, met name moeders, te stimuleren om actief te worden. *Ouders actief* is uitgekomen op dvd.

Meer informatie: www.movisie.nl > publicaties > Ouders actief

Voorzieningen op maat

Kwetsbare mensen hebben meer nog dan anderen voorzieningen op maat nodig. Dit heeft te maken met de diversiteit van hun problematiek, maar ook met het sociale isolement waarin zij vaak verkeren.

Integrale cliëntondersteuning: meer dan het Wmo-loket

In *Integrale Cliëntondersteuning: meer dan het Wmo-loket* geeft MOVISIE informatie en praktische tips voor het ontwikkelen van een gemeenschappelijke visie op de functie van informatie, advies en cliëntondersteuning.

Meer informatie: www.movisie.nl > publicaties > Integrale cliëntondersteuning

Prachtige praktijken van lokale OGGZ-netwerken

De publicatie *Prachtige praktijken van OGGZ-netwerken* geeft een beschrijving van drie lokale OGGZ-netwerken die anderen kunnen gebruiken om hun eigen praktijk aan te spiegelen en ideeën op te doen.

Meer informatie: www.movisie.nl > publicaties > *Prachtige praktijken van OGGZ-netwerken*
www.movisie.nl > OGGZ > wat doet MOVISIE

De mantel verlicht

De methodiekhandreikingen *Vrijwillige coaches* en *Naast de mantelzorg*, beiden onderdeel van *De mantel verlicht*, bieden een globale aanpak, inspiratie en tips voor vrijwilligerscoördinatoren om met deze vragen om te gaan.

Meer informatie: www.movisie.nl > publicaties > De mantel verlicht

Familiezorg

De methode *Familiezorg* is een evidence based scholingsinstrument voor beroepskrachten gericht op de relationele ondersteuning van mantelzorgers. *Familiezorg* wordt aangeboden door de Familie Academie.

Meer informatie: www.familieacademie.nl

We zijn gewoon een goede buur

We zijn gewoon een goede buur is een handreiking waarin op een inspirerende manier de mogelijkheden voor wijkservicepunten in beeld zijn gebracht.

Meer informatie: Hilde van Xanten,
h.vanxanten@movisie.nl

Woonservicewijken

Een *woonservicewijk* is een normale wijk waar een veilige, vertrouwde en soms beschutte woonomgeving wordt gerealiseerd voor mensen die wat kwetsbaarder zijn.

Meer informatie: www.woonservicewijken.nl

© 2010 MOVISIE, kennis en advies voor maatschappelijke ontwikkeling

MOVISIE is hét landelijke kennisinstituut en adviesbureau voor maatschappelijke ontwikkeling. We bieden toepasbare kennis, adviezen en oplossingen bij de aanpak van sociale vraagstukken op het terrein van welzijn, participatie, zorg en sociale veiligheid. In ons werk staan vijf actuele thema's centraal: huiselijk & seksueel geweld, kwetsbare groepen, leefbaarheid, mantelzorg en vrijwillige inzet. Onze ambitie is daadwerkelijk te investeren in een krachtige samenleving waarin burgers zoveel mogelijk zelfredzaam kunnen zijn.

MOVISIE * Postbus 19129 * 3501 DC Utrecht * T 030 789 20 00 * F 030 789 21 11
www.movisie.nl * info@movisie.nl